

FRANC KEŽMAN,

infulirani dekan stolne cerkve Lavantinske, knezoškofijski konzistorijalni svetovalec, prosinodalni izpraševalec, bivši kanonik kapitela Lavantinskega, župnik Pišečki, Šoštanjski, Zrečki itd. itd.

(Pogrebna govornica od Fr. Kosarja, kanonika.)

„Prav tako, dobri in zvesti hlapec!
ker si bil v malem zvest, bodeš črez
veliko postavljen; pojdi v veselje
svojega Gospoda!“ Mat 25, 21.

Vže 13. duhovnikom govoril sem pogrebne v slovo. Nekatere izmed njih sem bil pripravljaj za duhovski stan kot špiritual ali profesor ter so mojemu srcu bili kot bivši duhovni sinovje dragi in mili. Drugi so nekaj bili moji šolski tovarši, da so me toraj vezale na nje prejšnje vezi mladostnega prijateljstva in dijaškega pajdaštva. Zopet drugi bili so možje v dušnem pastirstvu osiveli in polni zaslug ter so me v to ljubav naklonile, nekaj moje službenske razmere, nekaj pa globoko spoštovanje do njih častitljive starosti in visokih zaslug. Reči pa morem, ko 14. krat besedo žalovanja poprimem, da z nobenim od dosihmal omenjenih duhovnikov me božja previdnost ni tako tesno zvezala, kakor s pokojnim stolnim dekanom, čigar razsvitljeno rakvo tu pred seboj vidimo. Ne govorim o tem, da sva si bila od prve ure, ko sva se pred letni spoznala, vedno prijazno vdana; tudi tega ne omenim, da ko sem bil v Kozjem za župnika, so me tudi v tem daljnem kraju s svojim pohodom počastili in razveselili: pa to je gotovo kaj posebnega, da sva bila pred blizo 10 letmi, 6. Božiči namreč l. 1870, oba eden in isti den, na št. Janževo v tej cerkvi inštalirana, pokojni kakor stolni dekan in jaz kakor stolni korar, in da sva pri tej priliki oba pred tem velikim altarjem v roke našega prevzvišenega kneza in škofa na bukke sv. evangelija prisegla pokorščino in vdanost do sv. Cerkve in do višjega pastirja naše škofije. Po šegi, za take inštalacije vpeljani, so mi pokojni stolni dekan takrat podali roko in me peljali v korske stole na sedež, zanaprej v koru meni odločeni. Zato utegne nekako primerno biti, da, ker so oni mene v kor vpeljali, jim tudi jaz denes v duhu roko podam in jih s svojim glasom spremljam, ko smo jih zadnjokrat tu sem sprevedili, da vzamejo

od stolne cerkve ta od kora slovo, kterega so do treh zadnjih let, tedaj skozi blizo 13 let, tako vestno obiskovali.

Pogrebni govori v kat. Cerkvi sicer niso navadni; kajti iz poročila prvih krščanskih stoletij se le tega nčimo, da naj za pokojne molimo in jim z dobrimi deli in z daritvijo sv. meše na pomoč hitimo. Vendar pa morejo včas take okoliščine nastati, da se primerno dozdeva, tudi pri pogrebu besedo spregovoriti; in taka prilika je denes, ker bi se nam nedostojno zdelo, blagega pokojnega molče položiti v grob, in ste gotovo tudi vi vsi besede za slovo pričakovali. Pa če ondi mi katoličani tudi včas besedo na grobu spregovorimo, nikakor ni naša navada, da bi umrlega prehaljali in ga ročno med zveličane v nebesih prestavljali. To določbo prepuščamo mi večnemu Sodniku, čigar usmiljenje pri pogrebu na pomoč kličemo, naj bi po milosti sodil dušo onega, čigar truplo zemlji izročujemo. V predgovor sem si izvolil besede Jezusove: „Prav tako, dobri in zvesti hlapec! ker si bil v malem zvest, bodeš črez veliko postavljen; pojdi v veselje svojega Gospoda!“ Ne bo mi težko dokazati, da so se pokojni stolni dekan v trojnem oziru pokazali dober in zvest hlapec Gospodov, tako da smemo upati, da so vže slišali ali bodo skoraj zaslišali zveličavno besedo: „Pojdi v veselje svojega Gospoda!“ Vendar to ni moj namen, ker sem vže rekel, da moramo sodbo večnemu Bogu prepustiti. Moj namen je le, z dnešnjim govorjenjem to doseči, da bi se tudi mi po zgledu rajnega skozi trojno zvestobo na srečno smrt pripravljali, in ker bomo zdaj pokojnega bolj natanjko spoznavali, da bi še večje sočutje z njim imeli in toraj še bolj goreče zanj molili.

I. Trojno zvestobo tirja Bog od vsakega človeka, tedaj toliko bolj od vsakega kristijana, kateri boče prejeti krono večnega življenja. Prva je: zvestoba v porabi naravnih darov in talentov. Bog je namreč vsakemu človeku po svojem prostem in neskončno modrem večnem sklepu odločil posebno mero dušnih talentov in drugih časnih darov, n. pr. premoženja itd., kakor nas Jezus uči, v priliki rekoč: „Človek, kateri je na ptuje šel, je poklical svoje hlapce in jim izročil svoje blago. In je dal enemu 5 talentov, enemu pa 2, enemu pa 1, vsakemu po njegovi zmožnosti. Črez veliko časa pa pride gospod tistih hlapcev in ima obrajt z njimi, da bi zvedel, koliko je vsakteri prikupčeval.“ Kar zadeva pokojnega stolnega dekana, ki so bili na male meše den leta 1812. rojeni, prejeli so od Boga obilo dušnih talentov, pa le malo časnega premoženja; kajti njih oče je imel le malo cesarsko službo; bil je namreč pomočnik pri mejni colnji v Dobovi, kjer si je toliko prihranil, da si je za stare dni nakupil hišico z malo njivo. Tam je živel, ko več služiti ni mogel, z malo penzijo, ter imel na skrbi ženo in 5 otrok. Pa mlajšemu sinu, in to so bili pokojni stolni dekan, ni dalo doma ostati. Nek znotranji glas, ki ga takrat se vé še niso mogli prav umeti, jih je nagibal, zapustiti starše in dom in iti v mestne šole. Od doma so le malo dobivali; najboljši, kar so za popotnico prejeli, bil je očetovi in materni blagoslov; pa kakšno moč je moral za sina zlasti materni blagoslov imeti, bodemo pozneje še slišali. Latinske šole so študirali deloma v Celji, deloma v Zagrebu; od začetka s pomočjo milih dobrotnikov, pozneje so si pomagali z inštrukcijami. Modroslovne šole so dovršili v Gradci. Da jih je pomanjkovanje in vsakovrstno zatajevanje spremljalo ves čas njih šolanja, se po tem takem lahko razume; zares v potu svojega obraza so bistrili in urili od Boga jim dane talente. Pa tako je prav; le kdor si v mladosti užije grenkega kruha zatajevanja; vé pozneje ceniti, akó mu Bog boljši košček kruha nakloni, in se ne prevzame, če ga Bog tudi na visoko stopnjo povzdigne; kakor tudi sv. pismo uči: „Dobro je človeku, če nosi jarem od svoje mladosti“. Ko je tedaj nebeski Gospod „črez veliko časa“, to je, po končanih težavnih letih pripravnih šol mladega dijaka na obrajt poklical, da bi zvedel, kako je z izročeniimi talenti kupčeval, je pač veselo zamogel reči: „Gospod! pet talentov si mi izročil, glej! pet drugih sem pridobil“. O da bi si te besede v srce vtisnili zlasti dijaki, katerih vem da je denes mnogo tukaj pričujočih! Kajti prav nezvestoba šolskih let v rabi talentov je kriva, da mnogi dijaki od Boga jim odločeni stan za vselej zgrešijo, drugi še le po hudih in težavnih ovinkih vanj pridejo, in še drugi nepripravljeni in nesposobni svoj poklic nastopijo, in prav zavoljo tega mesto sreče le nesrečo in lahko da večno pogubljenje v njem najdejo.

II. Druga je zvestoba v poklici, od Boga odločenem. Kakor je Bog vsaki zvezdi posebno stezo odkazal, tako je vsakemu človeku posebni stan odločil. Blagor vsakemu, kdor od Boga mu odločeni stan dobro pripravljen nastopi: on je na pravi in najboljši stezi v nebesko domačijo! Ko so modroslovne šole v Gradci dokončali, bil je tudi pokojnemu dekanu svet odprt. Ker so šole dobro dovršili in bili vajeni skromnega življenja, bi se bili, dasi ubogega stanú, ravno tako lahko za katerikoli posvetni poklic odločili, kakor mnogo drugih njihovih vrstnikov. Pa ker iskre onega poklica, ktere ga je Bog vže malemu otroku v srce položil, niso ugasnili, ampak po marljivem šolanju in čednem življenju skrbno gojili, jih je božja roka zve-

sto peljala, kamor so bili odločeni, namreč v duhovni stan. „Ker si bil v malem zvest, bodeš črez veliko postavljen“. Njih oče je še ukačal veselja, da je bil sin sprejet v duhovne šole in sam ga je spremljal na daljno poti iz Dobove v Celovec, kjer je Lavantinska škofija takrat bogoslovne šole imela. Potem pa je oče trudno glavo položil v grob in sinove nove meše ni učakal. Po svojem izglednem učenju in zadržanji so pokojni gospod zaslužili, da so bili vže v 3. letu bogoslovja dne 4. avg. 1835. v mešnika posvečeni. Po dovršenih šolah so služili za kaplana in začasno tudi za provizorja v Lučah, v Šoštanji, v št. Janži na peči, v Šmartnu pri Slov. Gradci in v Mozirji, za vsem blizo 9 let (1. sept. 1036 — 18. maja 1845.) Jaz sem jih spoznal, takrat še sam v bogoslovskih šolah, ko so bili kaplan v Mozirji. Takratni kaplan moje rojstne fare, ki so tu pri vas kakor stolni prošt umrli, namreč preč. g. Mihael Pikl, so me nekega dne povabili rekoč: „Denes se peljeva v Mozirje; tam bode te spoznali kaplana, ki malo temno gleda, pa ima blago srce“. Jaz sem bil na to, se vé, da jako radoveden; in res, kakor mi je bilo rečeno, tako sem našel: pokojni gospod so nekako temno gledali, pa iz ostrega pogleda jim je sijala poštena duša in blago srce. To spričevanje jim je dal in jim daje vsak, kdor jih je poznal. Za župnika so služili v Zrečah 8 let, v Šoštanji 2 leti in v Pišecah 9 let, tedaj za vsem 19 let (19. maja 1845 — 1. marcija 1864). Povsod so zapustili sloves gorečega, sicer bolj ostrega, pa do vseh milosrčnega dušnega pastirja. Kdor je poznal njih priprostost in ponižnost, mi bo pritrdil, da bi njim samim gotovo ne bilo na misel prišlo za katero višjo in imenitnejšo službo prositi. Ali Bog je drugače sklenil; zopet se je ponovil glas: „Ker si bil v malem zvest, bodeš črez veliko postavljen“. L. 1863 je bilo eno korarstvo v stolnem kapitulu izpraznjeno in milostljivi knez in škof so pokojnemu željo izrekli, da naj za to mesto prošnjo vložijo, kar se je tudi zgodilo. In tako so bili prvi od sedanjega milostljivega kneza in škofa v stolni kapitel poklicani korar dne 1. marcija 1864 v tej stolni cerkvi inštalirani. Kakor v prejšnjih so se tudi v tej novi službi v raznovrstnih njim izročeni uradnih poslih kazali vesten in neutrujen delavec, nam drugim pa mil in ljubeznjiv tovarš, dokler jim niso pred 7. letmi oči tako oslabele, da so morali peró za vselej dati iz roke. Ko je tedaj nebeski Gospod „črez veliko časa“ namreč po minolih 44. letih službovanja jih na obrajt poklical, „da bi zvedel, koliko so prikupčevali“, menim, da so tudi v oziru na zvestobo v duhovnem poklici mogli z mirnim sreem odgovoriti: „Gospod! pet talentov si mi izročil, glej! pet drugih sem pridobil“.

III. Ta dvojna zvestoba, kolikor tudi lepa in častita, še vendar ne zadostuje, da pridemo v nebesa; kajti mnogi svoje talente silno marljivo likajo in postanejo veliki učenjaki, mnogi časno premoženje jako skrbno obračajo in postanejo veliki bogatini, mnogi dolžnosti svojega poklica z daleč slovečo hvalo dopolnjujejo ter so hrabri vojščaki, pridni rokodelci, skrbni gospodarji itd.: in vendar bodo pri vsem tem večno pogubljeni. In zakaj? Zato ker jim manjka tretje zvestobe, ktera je pa tudi zares — in zamočati ne smem — najbolj težavna in prav zato najbolj redka. In v čem obstoji ta tretja zvestoba? V vestnem izpolnjevanju naših splošnih dolžnosti do Boga. Zares različni so talenti, različna je mera časnega premoženja, različni so stanovi: pa kakorkoli smo v vseh teh ozirih različni, pred Bogom smo si vsi enaki: Bog je naš Oče in mi njegovi otroci, Bog je naš Gospod in mi njegovi hlapci. Pred Bogom ni nebenega razločka, nebene

izjeme: vsi smo enako dolžni, ga častiti in mu služiti po njegovi sv. volji in po tem se zveličati. Te splošne dolžnosti do Boga se dajo ločiti v 3 vrste. Prva vrsta nam je vže po naradni postavi v srce zapisana in zapopadena v kratkih besedah Jezusovih: „Ako hočeš v življenje iti, drži zapovedi“. Ktere zapovedi? Deset božjih zapovedi. Tako je; in še enkrat ponovim: pri božjih zapovedih ni med nami nebenega razločka, nebene izjeme. Ali si kralj ali berač, obema velja enako: „Drži zapovedi“. Ali si učen profesor ali neveden učenec, obema velja enako: „Drži zapovedi“. Ali si visok vradnik ali nizek podložnik, obema velja enako: „Drži zapovedi“. Ali si mešnik ali menih, ali vojščak ali rokodelce, vsem velja enako: „Drži zapovedi“. Mi smo pa nadalje tudi kristijani; zato nas vrh naratne postave veže še tudi krščanska, evangelijska postava. Kristijani smo, in zato moramo za Kristusom hoditi: druge steze ni do sv. nebes. „Nihče ne pride k Očetu drugače, kakor po meni“, uči Kristus. (Joan. 14, 6.) Vse zapovedi evangelijske pa so zopet zapopadene v kratkih besedah Kristusovih: „Ako hoče kdo za menoj priti, naj zataji sam sebe in naj zadene svoj križ vsak den in naj hodi za menoj“. (Luk. 9, 23.) Tudi pred evangelijsko postavo ni med nami razločka; tudi tukaj smo si vsi enaki. Ali smo zdravi ali bolni, ali smo žalostni ali veseli, ali smo slavljeni ali zaničevani, ali pomanjkanja trpimo ali v obilnosti živimo: vselej in povsodi, od zibe do groba, nas spremlja resni glas: „Zataj sam sebe in zadene svoj križ vsak den“. Morebiti mi porečete, ljubi moji! kakor nekda učenči Kristusu: „Trdo je to govorjenje in kdo ga more poslušati“. Nikakor ne tajim tega; božje zapovedi natanjko dopolnjevati in ves čas življenja samega sebe zatajevati in po križevem potu za Kristusom hoditi, to ni igrača, ampak je zares delo, ki presega moči človeške. Prav zato nam je pa Kristus gnado božjo zaslužil in nam jo kakor najdražji zaklad v svoji Cerkvi zapustil. Ključ do tega zaklada pa je molitev. „Prositi in bote prejeli. Ako bote Očeta kaj prosili v mojem imenu, vam bo dal“. Kakor gotovo smo toraj dolžni, božje zapovedi dopolnovati in za Kristusom hoditi, tako gotovo smo dolžni, moliti. Molitev tedaj zapopada tretjo vrsto naših dolžnosti. Tu sem spadajo vse svete vaje in opravila, po kterih gnado božjo prejemamo; med temi posebno sv. meša in sv. zakramenti. In vsa vrsta teh dolžnosti je zopet zapopadena v kratkih besedah Kristusovih: „Treba je vselej moliti in ne jenjati“. In tudi pri tej dolžnosti ni med nami nebenega razločka. Nam vsem je enako treba moliti, enako treba k sv. meši hoditi, enako treba sv. zakramente prejemati. „Kdor moli, bo zveličan, kdor ne moli, bo pogubljen“, veli cerkveni učenik, sv. Alfonz. Poglejmo zdaj še enkrat, dasi le ob kratkem, v življenje pokojnega dekana, da poizvemo, ali so nam tudi v splošnih krščanskih dolžnostih zgled zvestobe zapustili; kajti prav v tej zvestobi se pokaže jedro pravega kristijana.

„Ako hočeš v življenje iti, drži zapovedi“. Izmed deset božjih zapovedi omenim le ene in sicer četrto, namreč: „Spoštuj očeta in mater“, ker se mi dozida, da so nam rajni gospod zlasti pri tej zapovedi prelep zgled zapustili in si posebno krono zaslužili. Kakor sem vže omenil, jim je oče umrl, ko so še bili v bogoslovskih šolah, s tem je pa usabnila tako rekoč edina podpora uboge rodovine, namreč očetova mala penzija. Zato so vže kakor kaplan imeli mater in eno sestro na skrbi, kajti druga sestra se je srečno v drugo faro primožila in dva brata sta si vže kakor rokodelca kruh služila. Zato so želeli prej ko prej priti na faro, da bi zamogli mater in sestro, obe bolehnii, k sebi vzeti in leži za nji skrbeti. Komaj 9 let kaplan

prišli so za župnika v Zreče in so k sebi poklicali mater in sestro, ktera jim je ob enem gospodinila. Obe so imeli do njune smrti pri sebi: mater 27 let, ki je pred 8. leti umrla, stara 94 let, in sestro 30 let, ki je pred 5. leti umrla, stara 55 let. Vrh tega so tudi sinu svoje omožene sestre pomagali skoz vse šole in doživeli veselje, da je tu v Mariboru vže vstopil v bogoslovsko šolo. Ali to ljubezen, s ktero so četrto zapoved dopolnili, je hotel Bog čistiti z mnogimi brikostmi in ji ceno povišati s težkimi križi. Najpoprej je zbolel mladi bogoslovec; da bi imel še milejšo postrežbo, so ga vzeli v lastno stanovanje: toda Bog je drugače sklenil ter ga je po dolgi bolezni poklical k sebi. Namesto da bi ga bili veseli spremljali k altarju, so ga žalostni sprevaljali h grobu. Pa tudi z materjo so imeli na stare dni velike križe. Po prigovoru, da je starost vže sama na sebi bolezen, je sirota prav mnogih in hudih težav prebavila. Sam ne vem kolikokrat se je v teh letih, kar je v Mariboru bivala, glas po našem bramu raznesel: „Kežmanova mati umira“; pa ko so ji vže smrtné molitve odmolili, je sirota zopet odleglo. Tako so tekla in pretekla mnoga težavna leta. In prav iz te dobe morem povedati malo prigodbico. Bilo je pred 16 leti; bil sem takrat še tukaj v semenišči špirtual, ko so me enkrat pokojni stolni dekan k sebi poklicali, da bi nekaj, pa ne vem več kaj, z menoj govorili. Ko pridem, mi reče njih rajna sestra, naj bi malo v njih sobi potrpel, ker so gospod po vradnih poslih zadržani. Ko tako čakam, slišim v dotični mali sobici, kjer je stara mati prebivala, glasno moliti. Poslušam in dalje ko poslušam, bolj mi pri srei prihaja. Čudil sem se, koliko in kakšnih molitev je ta prosta žena znala na pamet moliti. O in kako je molila! Ves glas, in naglas je kazal, kako živa vera in globoka pobožnost je v njenem srei gorela. Dolgo sem poslušal, pa bi bil rad še dalje poslušal. O srečni sin, sem si mislil, ki ima mater, ki zna tako moliti! Zda bodete tudi spoznali, kakšno moč je moral tisti blagoslov imeti, ki ga je taka verna mati malemu fauteku dala, ko ga je prvokrat z doma v mestne šole poslala. — Komaj so mater pokopali, je Bog njih sestro na zadnjo križovo pot poklical. Bil je hud požar tukaj v mestu prav blizo našega hrama. Sirota se je prestrašila, in od tiste ure ni imela več zdravega dneva. Neusmiljeno trganje po kosteh in hude muke po vsem telesu so jo mučile celi dve leti, dokler jej ni smrt trudnih oči zatisnila. Pa kakor da bi še križev zadosti ne bilo, začeli so prav to dobo tudi pokojni gospod vže sami hudo bolehati. Hudo užaljeni so mi večkrat potožili: „Moj Bog! če jaz poprej umerjem, kam pojde in kaj bo moja uboga sestra začela? Pa Bog je drugače sklenil in sestro poprej k sebi poklical. Ravno jaz sem klečal v smrtni uri pri njeni postelji in ji molil zadnje molitve; v moje roke je tako rekoč izdihnila svojo dušo. Tako so po očetovsko do zadnje ure skrbeli za mater, sestro in stričnika, in to ljubezen hoteli tudi seboj vzeti v grob; kajti v testamentu izrekajo željo poleg matere in sestre biti pokopani. In tako se je odpril stričnikov grob, v katerem so se našle le čisto bele koši, a s temi košicami vže bodo vstric matere in sestre počivali in pričakovali sodnega dne, ter so nam vsem, zlasti pa vam, sini in hčeri, ki še žive starše imate, prelep zgled zapustili, kako imamo dopolnovati četrto zapoved: „Spoštuj očeta in mater“!

„Ako hoče kdo za menoj priti, naj zataji sam sebe in naj zadene svoj križ vsak den in naj hodi za menoj“. Poglejmo, kako so pokojni stolni dekan to evangelijsko zapoved dopolnili. Vže smo slišali, kako jih je Bog ves čas študiranja vodil po poti pomanjkanja in trdega življenja. Tudi smo

slišali, s kolikimi bridkostmi je bilo sklenjeno njih zgledno dopolnovanje četrte zapovedi do bolene matere, sestre in stričnika. Njih samega posebej pa je Bog pred 7. leti v šolo trpljenja vzel, ko so jim začele oči pešati. Od tiste dobe je bilo njih prebivališče na gori Kalvariji pod križem Kristusovim. Ker zavolj bolenih oči niso mogli več brati, je postala jih sobica zares britka puščava, in oni sami samotni puščavnik. Zato so bili vsakemu hvaležni, kdorkoli je prišel in jim kaj bral, ali od nas eden ali če jim je tudi le hišna iz kakih molitevskih ali pobožnih bukev kaj brala. Sčasoma so se pridružile druge težave, da niso mogli več hoditi, razun kaj malega po izbi. O mali meši bi bilo vže 3 leta, kar niso več mogli celo ne do cerkve. Od zadnje jeseni sem pa so bili večjidel na posteljo bolečin priklenjeni. Obležani, na vseh udih boleči, nezmožni svojega telesa količkaj predjati, so ležali siromak križ na prsih in roženkranc v rokah, kakor živa podoba Jobova iz starega testamenta. Pri vsem tem vendar niso nikdar bili ne nevoljni, ne nepotrpežljivi, ne obupljivi. Hujše ko so bile bolečine, večkrat so nam šaljivo ponavljali besede: „Bog je šibo v roke vzel, pa vsaj ima prav, da me tepe“.

„Treba je vselej moliti in ne jenjati“. Najleži se človek moliti nauči v šoli trpljenja. Čuteč da voljno potrpljenje njegove moči presega, išče skoraj nehoté v molitvi pomoči pri Bogu. Ako me tedaj vprašate: kje so pokojni stolni dekan moč vzeli, v tako dolgih in hudih boleznih voljni in veseli ostati, vam zamorem edino to odgovoriti: v molitvi. Poglejmo še toraj naposled njih zvestobo v molitvi. Ko so pred 7. leti njih oči tako oslabele, da niso mogli več brevirja, to je: duhovnih dnevnice moliti, tudi ne raznih mešnih molitev brati, je bila njih prva skrb, da so pri Očetu v Rimu prosili, da smejo zanaprej den na den eno in isto mešo v čast Matere božje brati in mesto brevirja vsak den vse 3 dele roženkranca moliti. Od selej je bil sv. roženkranc njih najslajša tolažba, zlasti ko od 3 let sem niso več v cerkev hoditi mogli. Kolikokrat so mi toževali: „O vi ne veste, kako britko je: pogrešati tolažbe sv. mešne daritve. — O da bi le še sv. mešo služiti mogli!“ Pa, ni jim bilo več odločeno! Daritev sv. meše so si prizadevali s tem nadomestiti, da so vsak den doma eno ali tudi več meš, ki so se v stolni cerkvi brale, v duhu spremljali. In ko sem jih zadnje dni opominal, da naj zlasti v tej duhovni vaji svoje tolažbe iščejo; so mi djali: „Glejte, moj duh je vže tako slab, da vže tudi te pobožnosti skoraj opravljati ne morem“. S sv. mešo vred so morali se vé da tudi pogrešati pogostega sv. obhajila. Zato so pa doma sv. zakramente redno vsako nedeljo in vsak praznik prejimali. Težko jim je le to djalo, so rekli, da imajo duhovniki zavoljo njih toliko potov in opravil. Ker so jih pretečeni četrtek, — na sv. Rešnjega telesa den — v jutro vseskozi hude težave obhajale, se niso upali sv. obhajila sprejeti. Zato je bila, ko sem k njim prišel, prva oritožba: „Glejte, tako veliki praznik, — pa nisen prejel sv. obhajila!“ Tolžil sem jih, da bo med ostalino še morebiti mogoče; pa Bog je drugače sklenil: ni bilo več mogoče! — so bili par dni poprej zavoljo prehude težave za smrt prevideni, so se molitve za umirajoče še odložile, ker jim je po obhajilu zopet odleglo. Pa vže drugi den so svojega spovednika prosili, naj jim še tudi molitve za umirajoče moli, češ da se vendar utegne zgoditi, da bi nebenega duhovnika pri smrti pričujočega ne bilo, ali da bi takrat sami ne bili vže več pri zavesti ter se ne mogli teh molitev vdele-

žiti. Do smrtnega dneva jim je mogla strežnica vsak den zgodaj v jutro jutro molitev in na večer zopet večerno molitev iz molitvenika moliti; isto tako še po dnevi več drugih molitev in litanij, posebno v čast sv. Jožefu, v kterega so veliko zaupanje stavili za smrtno uro. Ko so jih predvčerajšnjim v jutro hude smrtné težave napadle, in sem jaz vže dolgo razne molitve v pričo njih molil, ktere so potem spovednik še nadaljevali, takó da sva oba se že bala jih preveč utruditi, so vendar ročno po najinem odhodu strežnici rekli: „Ti, sv. Jožefa še denes nisva počastila; moli mi litanije sv. Jožefa“. Pri tej molitvi so povzeli svoje slednje moči in še dosti krepko odgovarjali: „Prosi za nas; prosi za nas!“ Od te dobe in do smrti so ležali kakor v nekem omotnem spanji, in je bilo težko, kako besedo še umeti. Včeraj ob 1/4 9. uri zjutraj, ko smo mi ravno v koru svoje molitve začeli, so izdihnili svojo dušo, ktero so tedaj naše koralne molitve spremljale pred tron večnega Sodnika. Po smrti sem zvedel še nekaj spodbudljivega, kar mi je bilo poprej neznano. Pokojni so imeli za krstnega patrona sv. Frančiška Serafimskega, začetnika frančiškanskih redov. Zato so želeli kakor duhovni sin svojega krstnega patrona, to je kakor brat 3. reda sv. Frančiška umreti. Ni še leto minolo, kar so redovno oblačilo prejeli, pa ker so se bali, da bi poprej umrli, kakor bi leto poskušnje doteklo, se jim je na njih prošnjo novicijata prikrajšal. Ni še dolgo, kar so napravili svete obljube, v 3. redu navadne, takó, da so tudi z dragocenim kinčem svetih obljub stopili pred božjega Sodnika. Zaupajmo, da sta jih sv. Jožef in sv. Frančišek na pragu večnosti pričakala in spremljala pred obličje Jezusovo. Menim, ljubi moji! da se tudi vam, kakor meni, dozdeva, da ko je nebeski Gospod „črez veliko časa“, namreč 68 let njih zemeljskega življenja, se povrnil in jih na obrajt poklical, da bi zvedel, kako so tudi s čreznaturnimi talenti sv. krščanske vere hiševali, menim, da so tudi v tem oziru z mirno vestjo zamogli odgovoriti: „Gospod! pet talentov si mi dal, glej! pet drugih sem pridobil!“

V tem pa, ko govor sklepam, še enkrat ponovim, kar sem vže rekel od začetka, da moja volja ni bila, s temi besedami segati v božje pravice, kteremu edinemu gre sodbo izreči črez žive in mrtve; marveč moj namen je le bil, prvič: vas in sebe samega spodbosti, da bi to, kar je v življenji pokojnega res spodbudljivega, tudi mi v svojem življenji posnemali in se po njegovem zgledu na srečno smrt pripravljali; in drugič: da bi zdaj, ko smo pokojnega bolj natanjko spoznali, še z večjim sočutjem zanj molili in njegovo dušo priporočali usmiljenju božjemu.

In tako, ljubi pokojni brat! vzamem od tebe slovo. Vzamem od tebe slovo v imenu stolnega kapitela, v imenu tukaj zbranega duhovenstva in vernega ljudstva, ter darujem še enkrat večnemu Bogu vse molitve in sv. meše, ktere si skozi 13 let v tej cerkvi opravljal. Ljub in drag si nam bil v življenji, ljub in drag nam ostaneš po smrti. Tvoj spomin ostane blagoslovljen med nami. In v tem, ko tvoje truplo s kriza ugodnega trpljenja snamemo in k počitku v krilo matere zemlje polagamo, priporočamo tvojo dušo večnemu Bogu s sveto Cerkvijo rekoč: Odreši, prosimo o Gospod! dušo svojega službenika Frančiška, da ker je svetu odmrli, tebi živi, in kar je po slabosti mesa v življenji zagrešil, ti z odpuščanjem svoje preusmiljene dobrotljivosti izbriši. Po Jezusu Kristusu, Gospodu našem. Amen.